

Posibilistická teorie (2)

Dempster-Shaferova teorie

Systemy s umělou inteligencí

Kombinace a kvantifikace tvrzení v teorii možnosti

- Výrazy mohou být zároveň složené i kvantifikované (výrazy jako “very” či “not”)
- Pravidla pro skládání a kvantifikaci tvrzení
- Pro snadný přechod z přirozeného jazyka do formálního zápisu
  1. Modifikátory
  2. Pravidla skládání
  3. Ohodnocení pravdivosti

1. Modifikátory

Určení dopadu jazykových modifikátorů (např.: *Very*, *Not* a *Rather*) u tvrzení ve tvaru „ X je A .“ na possibilistické distribuce

1. Výčet všech možných modifikátorů
  - Např.: systém modifikátorů *Not*, *Very* a *More-or-less*
2. Subjektivní analýza k určení konzistentních funkcí přiřazených modifikátorům
  - Doporučení Zadeha:
    - druhá mocnina pro *Very*
    - odečítání od jedné pro *Not*
    - druhá odmocnina pro *More-or-less*

Pokud X je $A \rightarrow \Pi_X = A$,
pak X je $mA \rightarrow \Pi_X = A^+$

A^+ ... modifikovaná possibilistická distribuce indukovaná modifikátorem m

Pokud $m = \textit{Very}$, $A^+ = A^2$

Pokud $m = \textit{Not}$, $A^+ = \neg A = 1 - A$

Pokud $m = \textit{More-or-less}$, $A^+ = \sqrt{A}$

2. Pravidla skládání

- A a B ... tvrzení
- $A*B$ označuje tvrzení které je *složením* A a B

Většina běžně používaných způsobů skládání

1. Konjunkce (a)

- Je-li tvrzení: X je A a Y je B

$$\text{pak } \mu_{A*B}(u, v) = \min[\mu_A(u), \mu_B(v)]$$

2. Disjunkce (nebo)

- Je-li tvrzení: X je A nebo Y je B

$$\text{pak } \mu_{A+B}(u, v) = \max[\mu_A(u), \mu_B(v)]$$

3. Implikace (pokud ... pak ...)

- Je-li tvrzení: *pokud* X je A *pak* Y je B

$$\text{potom } \mu_{B|A}(u, v) = \min[1, (1 - \mu_A(u) + \mu_B(v))]$$

3. Ohodnocení pravdivosti

Definování modifikací possibilistické distribuce pravdivostními výrazy (např.: *Very True*, *Quite True* a *More-or-less True*).

Tvrzení *Je τ že X je A* , kde τ je **pravdivostní kvantifikátor** na tvrzení, lze vyjádřit takto:

$$X \text{ je } A \text{ je } \tau \rightarrow \Pi_X = A^+ \text{ and } \mu_{A^+}(u) = \mu_\tau(\mu_A(u))$$

- Definice μ_τ je podobná jako u modifikátorů přirozeného jazyka
  - Např.: pokud $\tau = \textit{Very True}$, pak $\mu_\tau(v) = v^2$.
- Příklad použití pravidel:

If X is Not Very large And Y is More-or-less small, Then Z is Very Very large.

Podmíněná possibilistická distribuce je zde popsána:

$$\mu_{(Z|X,Y)}(u,v,w) = \min[1, (1 - \min[1 - \mu_{large}^2(u), \mu_{small}(v)] + \mu_{large}^4(w))]$$

Šíření evidence

- Teorie možnosti: inference při pozorování nové evidence: pomocí *zobecněného pravidla modus ponens (GMP)*
- Standardní logika - **modus ponens** přirozené deduktivní pravidlo: pokud obě hypotézy „ $A \rightarrow B$ “ a „ A “ platí, pak hypotéza „ B “ je také pravda
- GMP – dvě odlišnosti:
  - není vyžadována přesná shoda (matching)
  - predikáty nemusí být crisp (mohou být fuzzy)
- Např.: jsou-li A , A^* , B a B^* fuzzy výrazy (operátorem $*$ může být libovolný modifikující přívlástek) pak GMP odvodí „ Y is B^* “ z této premisy a implikace
  - Premisa: X is A^*
  - Implikace: If X is A then Y is B
  - Závěr: Y is B^*
- Příklad
  - Premisa: This tomato is very red.
  - Implikace: If a tomato is red, then the tomato is ripe.
  - Závěr: This tomato is very ripe.

- Z definice implikace v pravidlech skládání:
 $\mu_{Y|X}(u, v) = \min[1, (1 - \mu_A(u) + \mu_B(v))]$ a $\Pi_X = A^*$
- Pomocí GMP odvodíme “Y is B*.”
- Tedy, stupeň příslušnosti Y lze získat z μ_A a μ_B takto:

$$\begin{aligned} \mu_Y(v) &= \max_{u \in U} [\min[\mu_{A^*}(u), \mu_{Y|X}(u, v)]] = \\ &= \max_{u \in U} [\min[\mu_{A^*}(u), (1 - \mu_A(u) + \mu_B(v))]] \end{aligned}$$

Další inferenční pravidla v teorii možnosti, např.:

- Z “X is A $\rightarrow$ Y is B” a “Y is not B*,” plyne “X is not A*”
 – **Zobecněný (fuzzy) modus tollens**

Aplikace teorie možnosti

- Data analysis
(Wolkenhauer, 1998; Tanaka and Guo, 1999)
- Structural learning
(Borgelt et al., 2000)
- Database querying
(Bosc and Prade, 1997)
- Diagnosis
(Cayrac et al., 1996)
- Belief revision
(Benferhat, Dubois, Prade and Williams, 2002)
- Argumentation
(Amgoud and Prade, 2004)
- Case-based reasoning
(Huellermeier, 2007)

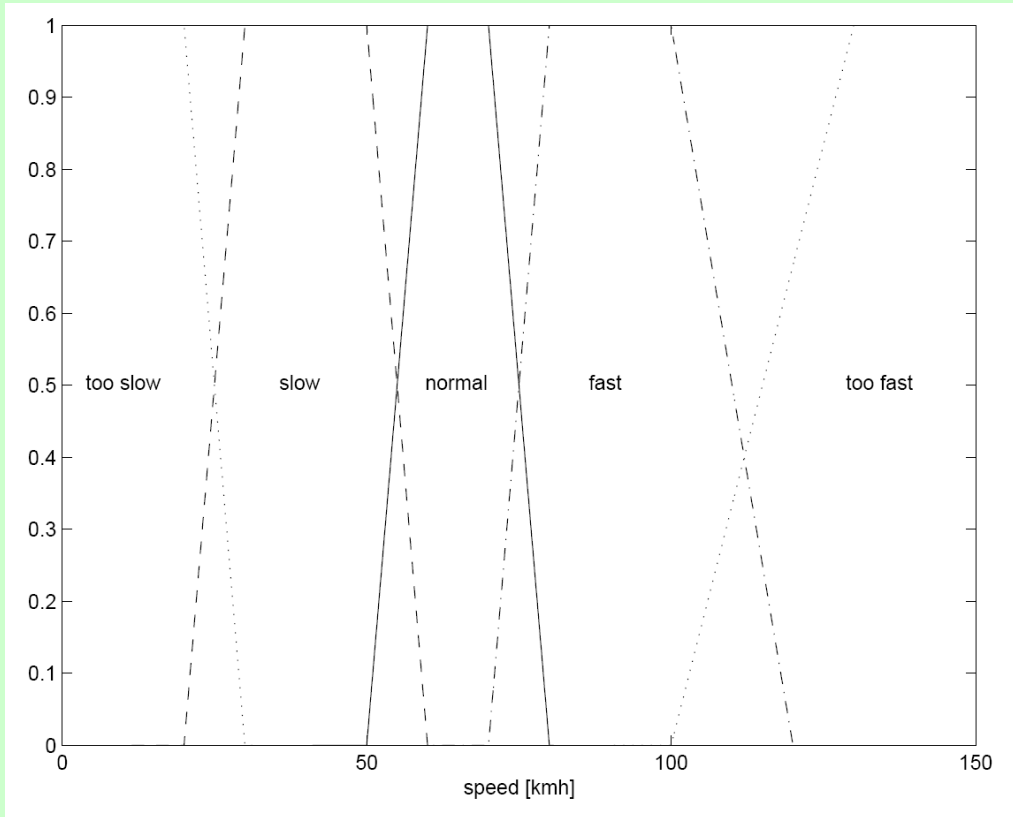
Analýza teorie možnosti

- Umožňuje reprezentovat „fuzziness“ explicitně a snadno
- Problémy:
  - “skládání pravdivosti” vytváří nekonzistence (Cheeseman)
    - Problematický požadavek aby míra pravdivosti přiřazená logickému celku byla striktně funkcí jeho komponent
    - Např. fuzzy „min“ pravidlo $\mu_{A*B}(u,v) = \min[\mu_A(u), \mu_B(v)]$ neplatí obecně, jen v případě vzájemné exkluzivity A a B
  - „min“ pravidlo je ekvivalentní pravděpodobnostní inferenci za předpokladu maximální korelace mezi událostmi A a B – jsou-li A a B vzájemně exkluzivní události, možnost, že nastanou zároveň by měla být 0, ale „min“ pravidlo na to nemusí „přijít“ (Wise and Henrion)

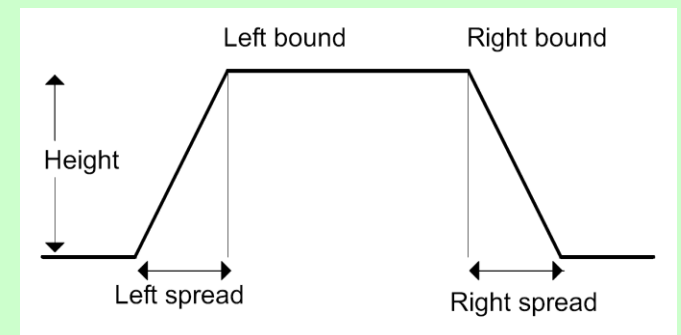
Obtíže s teorií možnosti

- Interpretace a definice fuzzy kvantifikátorů
  - Subjektivní analýza použitá k vytvoření funkčních vztahů ($A^+ = \sqrt{A}$ if $m = \text{More-or-less}$, or $A^+ = A^2$ if $m = \text{Very}$) může vylepšit konzistenci znalostní báze, ale nutně nezvyšuje její přesnost
  - Často se přitom ztrácejí nuance protože podobné lingvistické výrazy dostanou přiřazenu stejnou funkci
- Chybí formální sémantika
  - Giles(82) - interpretace základních pojmů DST (vč. stupně příslušnosti a „possibility“) a logických operací (vč. And, Or, and Not), ale připustil, že je třeba pokračovat
- Dlouhá debata o potřebnosti teorií o „fuzziness“
  - teorie pravděpodobnosti se zabývá všemi relevantními problémy (Cheeseman a Stallings), Zadeh nesouhlasí
  - Fuzzy množiny a teorie možnosti přilákaly mnoho pozornosti, výzkumu i kontroverzí

Příklad reprezentace dat

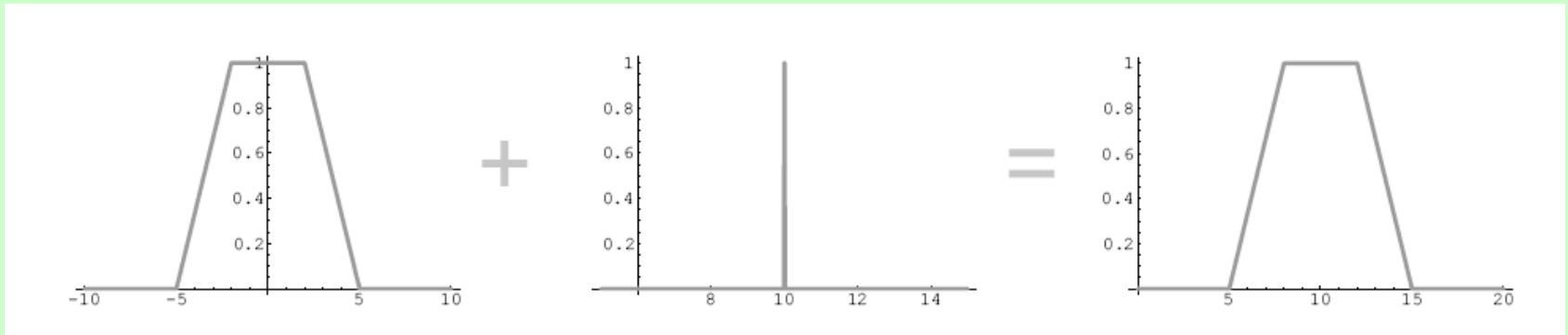
(left bound; right bound; left spread; right spread)

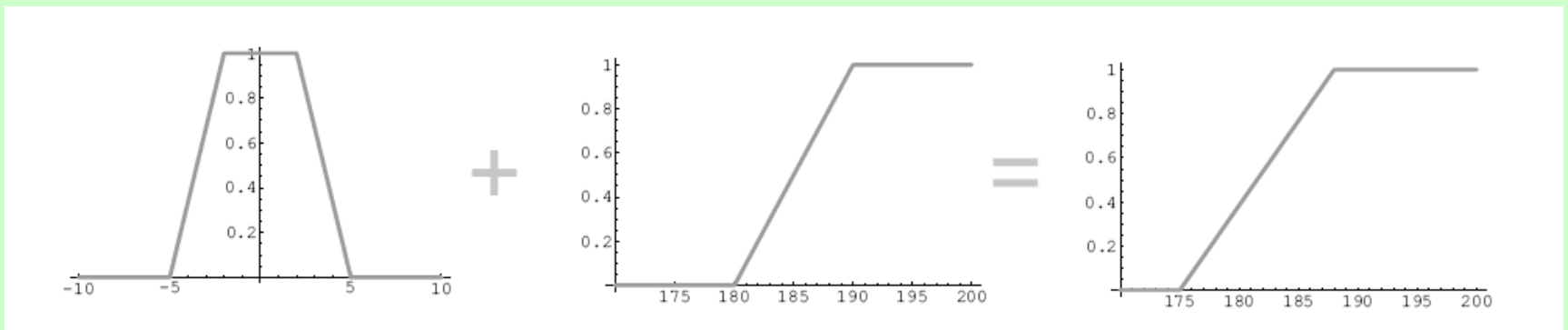
Name	Syntax	4-tuple
precise value	x	$(x; x; 0; 0)$
crisp interval	$[x; y]$	$(x; y; 0; 0)$
unknown value		$(-\infty; \infty; 0; 0)$
Height is about	about x	$(x - 2; x + 2; 3; 3)$
Tall	tall	$(190; \infty; 10; 0)$
Short	short	$(-\infty; 150; 0; 10)$
Mean height	mean	$(160; 180; 10; 10)$
Taller than	taller x	$(x + 10; \infty; 10; 0)$
Shorter than	shorter x	$(-\infty; x - 10; 0; 10)$
Much taller than	mtaller x	$(x + 20; \infty; 10; 0)$
Much shorter than	mshorter x	$(-\infty; x - 20; 0; 10)$

Příklady skládání

$$ABOUT(10) = m_{ABOUT} + m_{10} = (-2; 2; 3; 3) + (10; 10; 0; 0) = (8; 12; 3; 3)$$

$$ABOUT(TALL) = \mu_{ABOUT} + \mu_{TALL} = (-2; 2; 3; 3) + (190; \infty; 10; 0) = (188; \infty; 13; 3)$$

Dempster-Shafer: *Theory of Evidence*

- **Arthur Dempster**, rozšířil **Glen Shafer**
  - A.P. Dempster, “Upper and Lower Probabilities Induced by a Multivalued Mapping,” *Annals Math. Statistics*, Vol. 38, No. 2, **1967**, pp. 325-339.
  - G.Shafer, *A Mathematical Theory of Evidence*, Princeton Univ. Press, Princeton, N.J., **1976**.
- Motivace: obtíže s teorií pravděpodobnosti
  - reprezentace nevědomosti
  - subjektivní důvěra přiřazená události a její negaci musí být v součtu jedna

Reprezentace nevědomosti

- Tradiční způsob: **nerozlišením** nebo **uniformním rozdělením pravděpodobnosti**
- Někteří odmítají - shodné pravděpodobnosti reprezentují víc informace než je k dispozici – **stejnou apriorní důvěru** lze přičítat buď **kompletní nevědomosti** nebo **stejně důvěře ve všechny hypotézy**
- Navíc, **nové evidence zakrývají původní nevědomost** vyjádřenou v apriorní důvěře

Důvěra v událost a její negaci

- Zafixujeme-li pravděpodobnost negace hypotézy, pravděpodobnost její platnosti je známá:

$$p(H) + p(\neg H) = 1.$$

- Shafer: v mnoha situacích, evidence která pouze částečně straní nějaké hypotéze by neměla být vykládána jako částečně podporující její negaci

Dempster-Shaferova teorie (DST)

- Pracuje s množinou podmnožin všech možných hypotéz
- Umožňuje, aby nevědomost byla explicitně vyjádřena a udržována při aktualizacích
- DST nefixuje pravděpodobnost negace hypotézy, když je pravděpodobnost její platnosti známa

DST: Univerzum diskurzu U (frame of discernment)

- Úplná množina všech vzájemně exkluzivních událostí
- Příklad
  - Zjednodušená medicínská diagnostika cholestatické žloutenky, 4 možné události: *hepatitida (Hep)*, *cirhoza (Cirr)*, *žlučové kameny (Gall)*, *rakovina slinivky (Pan)*
  - U má čtyři prvky
- U v DST připomíná jevový prostor v teorii pravděpodobnosti
DST: počet možných hypotéz 2^U , teorie pravděpodobnosti: $|\Omega|$
  - V příkladu má 2^U 16 prvků, reprezentujících možné podmnožiny U
- DST: pozorování evidence proti hypotéze bere pouze jako evidenci podporující negaci hypotézy
  - Evidence proti {Hep} (hepatitida a pouze hepatitida) je ekvivalentní evidenci potvrzující hypotézu {Cirr,Gall,Pan} (DST používá množinovou notaci pro negaci). To nemá nezbytně dopad na žádný jiný konkrétní prvek z 2^U .

DST: Základní pravděpodobnostní přiřazení

- Necht' A je podmnožina U
- Základní pravděpodobnost A , označená $m(A)$, je pravděpodobnost přiřazená množině A .
- $m(A)$ lze brát jako část celkové důvěry přiřazené právě jen množině A
- V mnoha ohledech s ním lze pracovat jako s pravděpodobností
- Funkce $p(A)$ a $m(A)$ se liší především tím, že A musí být jednoprvková v teorii pravděpodobnosti, v DST může A obsahovat několik prvků
- Funkce m mapuje 2^U na čísla mezi 0 a 1. Je nazývána **základní pravděpodobnostní přiřazení**, pokud splňuje:
  - (1) $m(\emptyset) = 0$
  - (2) součet základních pravděpodobností všech podmnožin U je 1
    - Možné základní pravděpodobnostní přiřazení je např.:
 $m(\{\text{Hep}\}) = 0.3$, $m(\{\text{Cirr}\}) = 0.2$, $m(\{\text{Gall}\}) = 0.1$, $m(\{\text{Hep}, \text{Cirr}\}) = 0.4$ a $m(A) = 0$ jinde

DST: Míra důvěry v A

- **Míra důvěry** (belief, míra domnění) v A , $Bel(A)$
  - celkové množství důvěry v A , tj. nikoliv množství přiřazené přesně množině A základním pravděpodobnostním přiřazením.
- Funkce Bel se nazývá funkce důvěry, pokud splňuje:
  - (1) $Bel(\emptyset) = 0$
  - (2) $Bel(U) = 1$
  - (3) $Bel(A) + Bel(\neg A) \leq 1$ (kvůli definici hypotézy a její negace)V DST A znamená “ A a pouze A ,” zatímco $\neg A$ znamená “cokoliv kromě A ”
  - Bel je rovna m u singletonů
  - Bel je větší nebo rovna m u víceprvkových množin

- Příklad:

$Bel(\{\text{Hep}\}) = m(\{\text{Hep}\})$, ale:

$Bel(\{\text{Hep}, \text{Cirr}\}) = m(\{\text{Hep}, \text{Cirr}\}) + m(\{\text{Hep}\}) + m(\{\text{Cirr}\})$

$\geq m(\{\text{Hep}, \text{Cirr}\})$

DST: Míra přípustnosti A

- $PI(A) = 1 - Bel(\neg A)$ ... maximální množství důvěry, které může být přiřazeno A (*Plausibility*)
- Funkce Bel a PI lze interpretovat jako spodní a horní pravděpodobnosti indukované vícehodnotovým mapováním
- $Bel(A) + Bel(\neg A) \leq 1 \quad \rightarrow \quad PI(A) - Bel(A) \geq 0.$
- DST: pouze podmnožiny U s nenulovými základními pravd. jsou zajímavé – nazývají se **fokální prvky** funkce důvěry Bel nad 2^U
- **Jádro funkce důvěry** - sjednocení všech jejích fokálních prvků
  - Pokud $m(\{Hep\}) = 0.3$, $m(\{Cirr\}) = 0.2$, $m(\{Gall\}) = 0.1$ a $m(\{Hep,Cirr\}) = 0.4$, jádro funkce důvěry je $\{Hep,Cirr,Gall\}$. Dále, $Bel(\{Hep,Cirr\}) = m(\{Hep\}) + m(\{Cirr\}) + m(\{Hep,Cirr\}) = 0.9$ získáme ze základních pravděpodobností fokálních prvků
- Hlavní rozdíl DST a teorie pravděpodobnosti: Při stejné množině možných hypotéz U , teorie pravděpodobnosti přiřazuje pravděpodobnosti jednotlivým hypotézám, DST je přiřazuje všem možným podmnožinám U

DST: Reprezentace nevědomosti

- Teorie pravděpodobnosti: uniformní apriorní rozložení pravděp. reprezentuje totální nevědomost. Nelze rozlišit mezi nevědomostí a znalostí informací podporujících uniformní rozložení.
- **DST vyjadřuje nevědomost explicitně.** Např. pokud jsou A a B jediné hypotézy, teorie pravděpodobnosti by vyjádřila nevědomost o A a B pravděpodobností $1/2$ u obou A a B ($p(A) = p(B) = 1/2$).
- DST: $m(\{A\}) = m(\{B\}) = 1/2$ ... důvěra v A a B jsou stejné a nejedná se o nevědomost o jejich platnosti. V takovém případě se funkce důvěry nazývá **Bayesovská funkce důvěry**. Jsou-li všechny **fokální prvky** jednoprvkové, **neexistuje nevědomost**; je-li nějaký fokální prvek víceprvkový, existuje nějaká nevědomost.
- Teorie pravděpodobnosti: pravděpodobnost negace A je fixována, jakmile známe pravděpodobnost A , protože $A \cup \neg A = \Omega$ a $p(A) + p(\neg A) = 1$. Kdyby DST vyžadovala $Bel(A) + Bel(\neg A) = 1$, tedy důvěra v negaci hypotézy by byla fixována při známé důvěře v hypotézu. Nemohli bychom snížit důvěru v tvrzení bez zvýšení důvěry v jeho negaci. DST: důvěra v negaci hypotézy nezávisí na důvěře v hypotézu samotnou, platí (měkčí) omezení $Bel(A) + Bel(\neg A) \leq 1$

DST: Slučování důvěry

- Plyne-li z evidence více měř důvěry ve stejnou hypotézu, důvěry je třeba sloučit, abychom získali **celkovou důvěru v hypotézu**. DST obvykle kombinuje různé funkce důvěry za použití jejich **ortogonálních sum** podle **Dempsterova kombinačního pravidla**
- Necht' m_1 a m_2 jsou dvě základní pravděpodobnostní přiřazení na U
Potom jejich ortogonální suma je
$$m_1 \oplus m_2 (A) = K \sum_{X \cap Y = A} m_1(X) \cdot m_2(Y),$$
kde $K \dots$ normalizační konstanta $K^{-1} = \sum_{X \cap Y \neq \emptyset} m_1(X) \cdot m_2(Y)$
- Je-li $A = \emptyset$, z definice $m_1 \oplus m_2 (\emptyset) = 0$
- Pokud $K^{-1} = 0$, ortogonální suma neexistuje a říkáme, že m_1 a m_2 **si zcela odporují**
- $\log K \dots$ **váha konfliktu** mezi Bel_1 a Bel_2 . Tedy, nejsou-li Bel_1 a Bel_2 v konfliktu, $K = 1$; odporují-li si Bel_1 a Bel_2 zcela, $K^{-1} = 0$
- Ortogonální sumy jsou komutativní i asociativní

Příklad: slučování důvěry

m_1	m_2	{Cirr} (0.5)	{Hep, Cirr} (0.2)	U (0.3)
{Hep} (0.8)		$\emptyset$ (0.4)	{Hep} (0.16)	{Hep} (0.24)
U (0.2)		{Cirr} (0.1)	{Hep, Cirr} (0.04)	U (0.06)

$$K = \frac{1}{1 - 0.4} = \frac{1}{0.6}$$

$$m_1 \oplus m_2 (\{\text{Hep}\}) = \frac{0.16 + 0.24}{0.6} = 0.6667$$

$$m_1 \oplus m_2 (\{\text{Cirr}\}) = \frac{0.1}{0.6} = 0.1666$$

$$m_1 \oplus m_2 (\{\text{Hep, Cirr}\}) = \frac{0.04}{0.6} = 0.0667$$

$$m_1 \oplus m_2 (U) = 0.06 / 0.6 = 0.1$$

Ostatní podmnožiny U : kombinovaná důvěra = 0

Suma sloučeného pravděpodobnostního přiřazení $m_1 \oplus m_2 (U)$ se rovná 1

Dempsterovo kombinační pravidlo

$$m(A) = \frac{\sum_{X \cap Y = A} m_1(X) m_2(Y)}{1 - \sum_{X \cap Y = \emptyset} m_1(X) m_2(Y)}$$

- m_1 a m_2 ... dvě různé funkce důvěry na stejném U
- Kombinování funkcí důvěry poskytuje lepší obrázek o důvěře v uvažovanou hypotézu

Podmiňování (conditioning, focusing)

- Na základě E máme rozhodnout, zda daná H platí, popř. vybrat tu nejlepší z $H_1 \dots H_n$
- Dva přístupy: podmiňování, změna domnění
- Víme-li, že $x \in B$, definujeme **podmíněné zákl. přiřazení**:

$$m(A | B) = \frac{m(A)}{Bel(B)} \quad A \subseteq B$$

$$m(A | B) = 0 \quad A \not\subseteq B \quad \text{nutno } Bel(B) > 0$$

Lze ověřit, že $m(\emptyset | B) = 0$ a $\sum m(. | B) = 1$

a odvodit:

$$Bel(A | B) = \frac{Bel(A \cap B)}{Bel(B)}$$

$$Pls(A | B) = \frac{Pls(A \cup \neg B) - Pls(\neg B)}{1 - Pls(\neg B)}$$

Změna domněnání (belief revision/updating)

- Z Dempsterova pravidla: na základě $x \in B$ počítáme m_B ze základního přiřazení m kombinací s $m(B) = 1$

$$m_B(A) = \frac{\sum_{C \cap B = A} m(C)}{1 - \sum_{C \cap B = \emptyset} m(C)} \quad A \neq \emptyset$$

$$m_B(\emptyset) = 0 \quad \text{nutno } Pl(B) > 0 \quad \text{(slabší podmínka než u podmiňování)}$$

Lze odvodit:

$$Bel_B(A) = \frac{Bel(A \cup \neg B) - Bel(\neg B)}{1 - Bel(\neg B)}$$

$$Pls_B(A) = \frac{Pls(A \cap B)}{Pls(B)}$$

Srovnání vlastností podmiňování a změny domněnání:

$$Bel(A|B) \leq Bel_B(A) \leq Pl_B(A) \leq Pl(A|B)$$

DST: Závěr

- **DST** umožňuje explicitně vyjádřit nevědomost a neomezuje úzce důvěru v negaci hypotézy, známe-li důvěru v její platnost
- Tyto výhody vedou na kombinatorickou explozi, protože prostor hypotéz je množinou všech podmnožin možných hypotéz.
- K naplnění tohoto mohutného prostoru by pro vytvoření ES experti museli vyčíslit důvěru ke všem podmnožinám možných hypotéz
- Základní pravděp. přiřazení samozřejmě pouze pro „zajímavé“ podmnožiny, ty „nezajímavé“ mohou mít rovno nule
- Základní pravděp. přiřazení by mělo jít vypočítat ze vztahu mezi evidencí a hypotézami, DST nenabízí žádné rady, jak tato přiřazení získat
- Neexistuje efektivní procedura pro odvozování z funkcí důvěry
- Téměř žádný ES nebyl vybudován na základě DST

DST: Příklad 1

- Hod (pravou) mincí:
  - stupeň důvěry 0,5 (panna)
- Falešná (oboustranná) mince?
  - stupeň důvěry mezi 0-1 (nemusíme chtít 0,5)
- Dvě charakteristiky
  - Possibilistická distribuce v rozsahu $\langle \text{Bel}, \text{Pl} \rangle$
  - Spodní a horní omezení pravděpodobnosti
  - Mince OK: Belief and Plausibility 0,5
  - Falešná mince: Belief 0, Plausibility 1

DST: Příklad 2 ...

- Rozsah pravděpodobného věku u osob
- Přesné dotazy často nelze zodpovědět
- Dotazy na možnost či jistotu ohledně hodnoty věku: >50 ?, <30 ?
- $Q = \langle 20; 25 \rangle$

... DST: Příklad 2

- Jaká je pravděpodobnost, že náhodně vybraná osoba v daném seznamu má věk v intervalu Q ?
- Bel ... nezbytnost
- Pl ... v rozsahu
- D-S kombinační pravidlo ... kombinace více zdrojů informace, s různou úrovní znalostí a důvěryhodnosti

DST: Přehled

- Universum diskurzu U
- Základní pravděpodobnostní přiřazení

$$m: 2^U \rightarrow [0; 1] \quad m(\emptyset) = 0 \quad \sum_{A \subset U} m(A) = 1$$

- *Belief*

$$Bel(A) = \sum_{B \subset A} m(B)$$

$$Bel(A \cup B) \geq Bel(A) + Bel(B) - Bel(A \cap B)$$

- *Plausibility* $Pls(A) = \sum_{B \cap A \neq \emptyset} m(B) \quad Pls(A) = 1 - Bel(\neg A)$

$$Pls(A \cap B) \geq Pls(A) + Pls(B) - Pls(A \cup B)$$

Literatura

- Mařík a kol.: Umělá inteligence (2), Academia, 1997
- K.-C. Ng and B. Abramson: Uncertainty Management in Expert Systems, IEEE Expert: Intelligent Systems and their Applications, 1990.
- L.A. Zadeh: Fuzzy Sets as a Basis for a Theory of Possibility, Fuzzy Sets and Systems, 1978.
- L.A. Zadeh, Fuzzy Sets, Information and Control, 1965.
- K.-P. Adlassnig and G.Kolarz, Cadiag-2: Computer-Assisted Medical Diagnosis using Fuzzy Subsets, in Approximate Reasoning in Decision Analysis, 1982.
- M. Fieschi et al., Sphinx: An Interactive System for Medical Diagnosis Aids, in Approximate Reasoning in Decision Analysis, 1982.
- http://www.scholarpedia.org/article/Possibility_theory
- A.P. Dempster: Upper and Lower Probabilities Induced by a Multivalued Mapping, Annals Math. Statistics, Vol. 38, No. 2, 1967.
- G.Shafer, A Mathematical Theory of Evidence, Princeton Univ. Press, Princeton, N.J., 1976.